

**LA LECTURA
TRENCA
FRONTERES**

Aquest llibre és una producció del
Pla de Desenvolupament Comunitari de Camps Blancs:
Esplai Eixida Camps Blancs
Associació Cultura Viva Santboiana
Escola Montbaig
Ampa Montbaig
Institut Camps Blancs
Casal Cívic Camps Blancs

Coescrit a l'abril de 2019.
Imprès en paper reciclat.

AJUNTAMENT DE
SANT BOI DE LLOBREGAT

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies**

La lectura trenca fronteres

En un barri de Sant Boi anomenat Camps Blancs, en Fede de 63 anys i la Pau de 12 anys, viurien una gran aventura plegats, tot i que ells encara no ho sabien.

Tot i viure en el mateix carrer no tenien una bona relació. Un dia la Pau anava passejant i es va trobar un diari personal, molt antic i una mica fet malbé, davant la porta d'en Fede. A la Pau li va matar la curiositat i voler saber per què en Fede sempre estava o semblava enfadat amb el món.

Quan la Pau va obrir el diari d'en Fede només va trobar escrites moltes paraules tristes i un nom de dona repetit una vegada i una altra: "Hadija, Hadija, Hadija..."

Dins aquell diari hi havia moltes cartes, notes i fotografies. Les cartes portaven totes de remitent a la Hadija. Les notes eren poemes d'amor, somnis, desitjos... I les fotografies, una mica fetes malbé pel pas del temps, eren totes d'una dona bellíssima, amb el cabell llarg, arrissat i amb un penjoll d'or amb la forma d'una lletra "h"... Però, en Fede no sabia llegir, ho havia intentat pel seu compte milers de vegades, però no ho havia aconseguit encara.

Ell necessitava aprendre a llegir sobretot per descobrir el missatge ocult que li va deixar la dona, al darrere d'una de les fotografies que hi havia al diari.

La Pau, que en un principi no sabia com dir-li al Fede que havia trobat el seu diari, va decidir a anar-lo a veure i plantejar-li la situació: li va explicar que havia trobat el diari, i que ella li podia llegir totes les cartes però que pensava que seria millor si l'ensenyava a llegir perquè el Fede pogués descobrir el seu contingut en la intimitat.

En Fede, fent gala del seu mal humor, en un principi va despatxar a la Pau de males maneres, guardant-se recelós el diari. Però més tard, mirant les fotos de la Hadija, se li van omplir els ulls de llàgrimes i va entendre que havia d'acceptar la proposta de la Pau.

Cada tarda, quan la nena sortia de l'escola, es trobaven al casal del barri de Camps Blancs. La Pau portava els llibres amb què ella havia après a llegir, i ensenyava al Fede tal com li havien ensenyat a ella. Al principi ell es desesperava, i la Pau s'havia de carregar de paciència amb aquell veí tan esquerp i es preguntava en quin moment s'havia ofert a ajudar-lo, però no es pensava rendir. A poc a poc, el Fede es va adonar que anava entenent el significat d'ajuntar aquelles lletres. Amb el temps, aquelles trobades fins i tot van deixar de ser una obligació i encara que no ho reconeixien, tots dos gaudien de les estones compartides.

En Fede va anar canviant de mica en mica el seu tarannà tancat. Una tarda va arribar al casal molt animat i decidit. Va enlluernar-se de valor i li va dir a la Pau que volia començar a llegir les cartes de la seva estimada Hadija. Van agafar la primera carta que ell conservava embolicada en un paper de seda i la van obrir amb molta cura...

“Estimat del meu cor,

En la distància, penso en tu, l'aire del desert em porta el teu record que ennuega els meus ulls i em sacseja l'ànima.

Encara recordo aquest estiu, quan et vaig conèixer tan desvalgut i vulnerable i mig adormit en el llit mentre l'estava curant la cama ferida. I gràcies a això, tu et vas recuperar i jo vaig recuperar el somriure. Si tanco els ulls, encara puc sentir les teves mans als meus cabells, pam a pam el desert separa els nostres cors.

Des d'aquell dia que ens van obligar a separar-nos, els meus dies passen més lents i s'han tornat més grisos. Els meus ulls no veuen la claror del dia i per això he decidit deixar-ho tot, la meua terra, perquè vull retrobar-me amb tu.”

El pas del temps va esborrar l'última part de la carta. En Fede no podia creure el que estava llegint, havia passat molt de temps i pensava que no tornaria a veure a la seva estimada. La seva amargor per no haver après a llegir abans, tornava la tristor als seus ulls.

Quan van haver acabat de llegir totes les cartes, en Fede va sentir-se profundament penedit per no haver fet aquest pas abans, i va acordar amb la Pau que s'esforçarien junts a poder trobar a la Hadija.

Havia passat molt de temps però l'amor que sentia per ella, era més fort que qualsevol dificultat que se li pogués interposar.

Van començar per les adreces del remitent de les cartes.

- Reconeixes l'adreça des d'on s'han enviat les cartes? -va dir la Pau entusiasmada.

Per primera vegada, l'expressió trista i plena de dolor d'en Fede va desaparèixer del seu rostre. Els ulls li brillaven, i els seus llavis dibuixaven un somriure que parlava per ell mateix.

- Smara, -va xiuxiuejar en Fede.

- Smara? -va dubtar la Pau.

De sobte, els braços d'en Fede la van abraçar i els seus dubtes es van diluir en un sentiment ple de sorpresa i confort.

Smara és un hospital de refugiats Sahrauís on la Hadija treballava d'infermera que es troba prop de la ciutat de Tinduf, és allà on la vaig conèixer i és allà on haig d'anar.

En Fede li va explicar a la Pau la seva aventura a la província de Tindouf en algun indret entre el no res i la frontera amb el Marroc i Algèria, entre llàgrimes. Li va explicar com un home de 40 anys, sense família, ni cultura, ni preparació de cap mena, va arribar a les terres del Sahara a finals dels anys noranta.

La Pau va saber que en Fede era el més gran de quatre germans, que amb la seva família van marxar d'Extremadura a finals dels anys seixanta a un indret a prop de Barcelona que en un principi, es va anomenar "Cinco Rosas". També va saber que en Fede no va aprendre de lletra, però sí de treballar, i molt. Després de molts anys de treball va aconseguir que les seves germanes i el seu germà tinguessin una formació i una posició que els hi va permetre volar alt i lluny de la llar familiar.

En Fede va anar fent-se gran al costat dels seus pares, als que va cuidar fins que aquests van morir, i ell va quedar-se a viure al pis de la família, d'aquell barri que ara es deia d'una altra manera.

La Pau, ara admirava aquell home que temps enrere la molestava amb la seva sola presència, la seva història, l'esforç que va fer per aprendre a llegir, només per recuperar el que solament podria ser un record, o qui sap una nova oportunitat per recuperar l'amor de la seva vida.

Va saber per aquest nou heroi, un home senzill, analfabet però amb unes conviccions humanes molt fermes, que va entrar en contacte al principi dels noranta amb la "Asociación de Amigos del Pueblo Saharaoui", i que al final de la primavera del 1998 decideix embarcar-se per

acompanyar a una caravana humanitària d'ajuda al poble Saharaoui.

Potser, va ser el fet de voler viure una aventura fent alguna cosa de profit pels altres, com sempre havia fet, o potser era la crisi dels quaranta, el cas és que el dilluns 8 de juny de 1998 surt amb una de moltes caravanes d'ajuda que van sortir aquell any.

Encara recorda com va embarcar-se en aquella expedició, el viatge, primer en vaixell, després per carreteres i camins infernals, fins que en un punt molt a prop de Smara, mentre ajudava en una reparació rutinària en el camió que tenia assignat com ajudant, va patir un accident que gairebé li destrossa la cama dreta.

Aquell dia va adquirir una lleugera coïxesa per sempre, i hores més tard a l'hospital d'Smara, va conèixer a la persona que li va capgirar tot el seu món, la seva estimada Hadiya

La Pau no podia creure aquella història increïble, d'esforç i d'aventures, i més increïble era la segona part d'aquesta història, plena d'amor, de dolçor, i de dolor, aquell que provoca la separació.

Un cop recuperat de les seves ferides, en Fede es va dedicar a ajudar a la distribució i al transport de l'ajut per la zona, juntament amb els seus companys cooperants. Al final del dia obtenia la recompensa de viure l'amor amb la persona que el va cuidar al llarg de la seva convalescència.

- Quina felicitat, oi Fede – va dir la Pau emocionada.

- Si Pau, però aquesta felicitat va arribar al seu final – va dir en Fede en un to greu.

Abans que la Pau pogués replicar en Fede va continuar.

- El final de l'estiu va portar problemes a la veïna Haouzza, una emergència mèdica va provocar el trasllat d'una part del personal sanitari a aquest indret i la Hadiya va ser una de les professionals destinades a aquesta emergència.

- Llavors ? – va preguntar la Pau amb un fil de veu.

- Llavors ella va marxar, em va dir que l'emergència seria qüestió d'uns dies, que era perillós i que no la podia acompanyar. Van passar setmanes sense cap notícia, jo vaig esgotar els meus dies d'estança a la zona, vaig haver de marxar, em vaig prometre a mi mateix que tornaria, però mai vaig tornar, i ara... – en Fede no va poder contenir unes llàgrimes que relliscaven per la galta.

- Ara pots tornar! – exclamà la Pau amb l'optimisme.- Torna al Sahara i busca-la, tens tot el temps del món.

En Fede va pensar que era cert, es trobava en situació de prejubilació, tenia diners al banc, cap persona a càrrec seu, i res a perdre.

- Hi tornaré, no serà fàcil, però paga la pena intentar-ho. Compto amb tu Pau, necessitaré algú de la teva capacitat i intel·ligència per organitzar aquest viatge.

- Amb molt de gust! – va dir juganera la Pau.

Les següents setmanes les van passar a la biblioteca Rubió i Balaguer, invertint hores i hores entre guies i llibres de viatges, i penjats d'Internet cercant la informació necessària. Aquella nova aventura ja havia començat, sabien quin era el punt de partida, però ignoraven com seria el final.

Per a la Pau era un treball de recerca més, amb una motivació molt especial; ajudaria a aquell veí, que el veia fa temps com un home malcarat i desagradable, ara era l'home més interessant que havia conegut mai. Les persones mereixem que ens mirin d'una altra manera, quan canvies la perspectiva, o mires més a prop amb els ulls del cor, veus a les persones tal com són. La Pau sentia una gran felicitat en veure la il·lusió que desprenien els ulls blaus d'en Fede en forma d'una lluentor molt especial.

Dos mesos més tard en Fede es trobava davant de la porta de l'hospital de Smara, li va costar reconèixer-lo, antigament l'edifici constava d'una única planta de toves, ara a aquesta planta se l'havia afegit diferents estructures prefabricades, que d'una banda dotaven a l'antic edifici d'una certa modernor, però a la vegada li restava l'encant d'anys passats.

Els darrers vint anys la població es va multiplicar per cinc, i l'hospital havia de donar resposta a tots aquests canvis. L'aire era sec i càlid, tal com el recordava, la sensació a l'hora de respirar era estranya, tot i que l'aire era net, la temperatura era molt alta, i feia més cansat el fet de respirar.

Per fi era allà, en el seu estimat Sahara, davant de l'únic lloc on podria trobar algun senyal de la seva estimada Hadiya, i després d'un llarg camí, se li feia difícil travessar aquells pocs metres que el separaven de la porta. L'aire sec i càlid, les molèsties a la cama dreta, la incertesa i la por que li feia no trobar cap indici de la seva estimada el tenien clavats a terra. Finalment, va fer l'esforç de la seva vida, va fer unes passes ràpides i decidides, sense mirar enrere, va obrir la porta de vidre, va creuar l'estreta estança que feia de recepció, i després d'esperar el seu torn va dir a la dona de la recepció:

- Salam Aleikum.

- Aleikum Salam – va respondre la dona de la recepció– en què el puc ajudar?

- Busco a Hadiya Alabi, fa vint anys va treballar en aquest hospital, què en sap alguna cosa?

- Perdoni, qui pregunta per la meva mare? La meva mare és la Hadiya Alabi – va dir una veu darrere seu.

En Fede es va girar, i va exclamar – Hadiya? – sorprès en veure com els seus ulls li retornaven una imatge perduda fa vint anys, tenia al davant a la seva estimada Hadiya, semblava més jove del què recordava i els seus ulls no eren els ulls negres de la seva estimada, sinó uns inquietants ulls blaus.

- No, Fàtima, Fàtima Alabi, tothom em diu què em semblo molt a la meva mare. Per què pregunta vostè per la meva mare? Qui és vostè?

- Ara mateix, no sé qui sóc! No ho sé! – exclamà en Fede.

Al Fede se li va girar el cor! No s'avenia al que li ensenyaven els seus ulls i al que acaba de sentir: la filla de la Hadiya? La filla?

Un cop asserenat la Fàtima li va explicar que la seva mare encara treballava en aquell hospital, i que sempre havia tingut la intenció d'anar a Europa. I que ara, a punt per jubilar-se estava començant a plantejar-se seriosament el seu viatge.

La Fàtima també li va explicar que no havia conegut al seu pare, però que la Hadiya sempre li havia dit que era la persona més especial del món, l'amor de la seva vida. Però ella en sabia poc més.

- Llavors, vols dir que la Hadiya està ara mateix aquí? –va preguntar el Fede amb un gran nus a l'estómac.

- I tant –va respondre la Fàtima- de fet, està a punt per plegar, vols veure-la?

- Què si vull veure-la? –va preguntar el Fede –és el que més desitjo en aquesta vida.

I allà va aparèixer, era ella, aquells ulls, aquells cabells... era el seu amor, era la Hadiya!

D'una sola mirada tots dos es van reconèixer, i van sentir la mateixa manca d'aire, la mateixa acceleració del cor, el mateix desig. Tots dos, i sense dir ni una sola paraula, es van fondre en una abraçada!

Quan es van recuperar, van marxar els tres a prendre un te, i així posar-se al dia de les seves vides! La dedicació als altres de la Hadiya, l'impuls que havia rebut el Fede per part de la Pau per tornar al Sàhara... Es van passar hores i hores parlant i redescobrint-se. La Fàtima se'ls mirava embadalida, només escolava i notava tot l'amor que ambdós sentien.

En un moment de la conversa, la Hadiya se li va fer un nus a la gola, un nus d'aquells de quan vols dir quelcom important! Li costava molt

i no li sortien les paraules. Fins que es va carregar de valor i amb veu entretallada va dir:

- Fàtima, Fede, fa anys que vull dir això, fa anys que vull explicar-me, fa anys que vull que us conegueu...

La Fàtima i el Fede estaven aspectants.

- Fàtima, saps que sempre t'he parlat de l'amor de la meua vida, l'amor que em va regalar la teua vida?

La Fàtima va obrir els ulls com a plats, i no sabia que respondre.

- Fàtima, el Fede és el meu amor! El Fede és el teu pare!

Sense paraules, es van mirar tots tres i després d'uns segons de dubtes, es van fondre en una interminable abraçada.

A partir d'aquí, van continuar gaudint-se i recuperant el temps perdut. Tots tres van decidir fer aquell viatge desitjat per la Hadiya: anirien a Europa i coneixerien el barri del Fede i sobretot agrairien l'esforç de la Pau per haver aconseguit aquesta trobada meravellosa.

LA LECTURA TRENCA FRONTERES

La història que narra aquest llibre ha estat coescrita per diferents agents del barri de Camps Blancs durant l'abril de 2019: Esplai Eixida Camps Blancs, Associació Cultura Viva Santboiana, Escola Montbaig, Ampa Montbaig, Institut Camps Blancs i Casal Cívic Camps Blancs. És un projecte del **Pla de Desenvolupament Comunitari de Camps Blancs**, un projecte col·lectiu, construït col·lectivament.

DISTRICTE

Districte CB - Cultura de Barri
(Camps Blancs i Casablanca)

Districte CB - Cultura de Barri

@DistricteCb

@DistricteCb

PLA DESENVOLUPAMENT
COMUNITARI
CAMPS BLANCS